

“Si no canvia la gestió econòmica, el futbol es troba en greu perill”

L'economista Josep Maria Gay de Liébana és professor de la UB i consultor de la UEFA. Ex-conseller del RCD Espanyol, adverteix que molts clubs europeus es troben en fallida tècnica per una gestió que ha anat més enllà de l'estricta negoci de l'esport rei.

A l'informe sobre les finances dels clubs europeus referent a la temporada 2009-2010 que heu elaborat, assegureu que vuit clubs de la lliga espanyola, entre els quals el FC Barcelona, es troben en fallida tècnica. Com és possible que el millor club del món tingui nombres vermells?

—Sé que fa impacte, perquè el Barça és el campió d'Europa, el millor equip del món, fa un futbol autènticament de somni i és un regal per a la vista. Dit això, el Barça travessa una sotragada econòmica important.

—Cobra molts milions per drets televisius, per guanyar competicions, per màrqueting... Què fa malament?

—Ha fet alguna inversió dolenta amb algun jugador car que finalment no ha donat el rendiment que se n'esperava. El Barça té uns ingressos anuals entre 450 i 460 milions d'euros, però té una despesa molt elevada. Fonamentalment, té un cost de personal molt disparat.

JORDI PLAY

Fins que el Barça no dimensioni aquesta estructura, no aconseguirà guanyar diners. El FC Barcelona ha de ser un club autofinançat, no pot ser que el número u del món sigui deficitari. Perquè, si no, què serà de la resta de clubs del món?

—Digueu-ho vós mateix...

—Doncs si no canvia una mica la gestió econòmica del futbol, i també la situació econòmica general, el futbol pot tenir seriosos problemes. El futbol professional perillarà.

—La vostra predicció inclou clubs com el Barça i el Madrid?

—No em preocupen gaire. Són màquines de fer diners, de facturar, i quan no tenen un contracte en tenen un altre. Però han de disciplinar els seus comptes. A excepció feta del Barça i el Madrid, la resta de clubs es troben en una situació de perill.

—Com es disciplinen els comptes del Barça? Amb fitxatges més barats?

—No només. Tot en general té una estructura molt feixuga, i hi ha també una qüestió de sous i de compensacions econòmiques per als jugadors, massa inflats. Segurament, també hi ha massa gent treballant-hi, i amb sous massa alts.

—El Reial Madrid no deu pagar sous mileuristes.

—En absolut, però el cas del Madrid és un misteri. Té uns comptes que no són transparents. Em crida molt l'atenció que, segons els seus comptes, el Madrid tingui la mateixa despesa de personal ara —amb una plantilla que té Cristiano, Kaká i més primeres figures— que quan hi havia molts jugadors espanyols, menys cotitzats. En la comptabilitat del Madrid sempre hi ha algun miracle.

—El Madrid a banda, a la llista de clubs en fallida tècnica, tampoc no hi surten el València ni l'Espanyol. Tenen els comptes sanejats?

—El València i l'Espanyol tenen fons propis positius, si bé travessen un moment delicat.

—L'Espanyol va fer una gran inversió a l'estadi de Cornellà-el Prat. Ara li passa factura?

—Probablement el cost d'aquesta inversió s'ha desmesurat una mica i, a més, durant els darrers anys ha tancat amb dèficit. Per tant, l'ha hagut de cobrir amb recursos propis i recurrent a l'endeutament. Amb tot, l'Espanyol té uns actius al voltant de 180 milions d'euros, uns fons propis de 8 milions d'euros i un endeutament de 174 milions. La situació és delicada financerament, però ha fet els deures.

—Ha venut els millors jugadors, i això pot passar-li factura esportiva.

—Sí, ja sé que el club ha perdut molt sense Oswaldo, sense Luis García i més jugadors, però els ha hagut de vendre per a fer caixa i per a rebaixar l'estructura de despesa. El model de l'Espanyol ha de ser apostar pel planter.

—I el València FC? Ha invertit 370 milions en un nou estadi a mig cons-

truir des de fa tres anys. La imatge és fantasmagòrica.

—El València va ser objecte de lluites intestines dels accionistes que van posar de manifest una pèssima gestió del club, esportiva i comptable. Ara, amb un nou conseller, comença a aixecar el cap: el club toca de peus a terra i ha aturat el projecte del nou Mestalla en espera de millors temps.

—El Mallorca també és a la llista negra. És inimaginable que algun dels grans clubs que ara es troben en fallida tècnica acabés essent expulsat de la competició o hagués de renunciar a jugar a primera?

—És factible. Ara bé, si baixes al pou de la segona divisió t'enfoneses. És infernal, els grups tenen molt pocs ingressos i una despesa forta, perquè volen tenir un equip competitiu per a mirar de pujar, i aleshores es descapitalitzen totalment. Ara mateix la situació a segona és dramàtica: dels 22 clubs, 13 tenen concurs de creditors.

—Hi ha clubs que fan bé la feina, a primera?

—Sí. Per exemple, el Vila-real i el Sevilla aguanten. Són clubs que es gestionen bé, però sempre han de ser en posicions europees. Si tanquen la temporada sense anar a Europa, ho passaran molt malament. I a l'altre extrem hi ha el Betis i el Deportivo, que també han fet concurs de creditors.

—Un xec àrab va comprar l'any passat el Màlaga, que havia tingut un resultat esportiu més que modest, per 34 milions d'euros. Quin interès pot tenir un magnat en un club irrellevant en el món del futbol?

—Gran part del deute sobirà espanyol és a mans dels xinesos i dels àrabs, i una manera molt bona de tenir una parcel·la de poder és entrar en el món del futbol. Si Florentino Pérez no fos el president del Reial Madrid, ACS seria on és? De segur que no. El futbol et dona molt de poder. El capital àrab ha anat sobretot cap a la Premier League, però quant a preus ja és una mica cara, mentre que a Espanya tot és a preu de saldo. Primer va ser el Getafe i després el Màlaga.

—El totxo, més que no pas la pilota, doncs.

—Efectivament. El Màlaga era un caramel. En liquidació de concurs de creditors, el xec va comprar el club a preu de

saldo. Getafe és una ciutat que necessita desenvolupament urbanístic, i a Màlaga hi ha un projecte immobiliari molt potent: s'hi construirà el gran port esportiu de la Mediterrània. Vol dir que els grans iots dels xecs àrabs acabaran anant-hi. Per tant, hi ha un negoci previst brutal, i no té res a veure amb una pilota...

—Amb la venda dels jugadors no n'hi ha prou?

—Aquí és on hi ha bona part del negoci, tot i que històricament els principals ingressos dels clubs espanyols han arribat del sector immobiliari. Però ara no hi ha diners per a comprar jugadors a preus estratosfèrics i, per tant, es venen també per menys. I, en segon lloc, no hi ha grans negocis especulatius perquè l'economia del totxo s'ha acabat.

—S'acaben els fitxatges galàctics, doncs?

—D'entrada, les proclames del Reial Madrid de voler fitxar un jugador per 60 milions d'euros és immoral. Més encara quan el Ministeri d'Indústria li dona una subvenció de 9 milions d'euros en tres anys per a fer publicitat amb el "Visit Madrid, Visit Spain". Això no ho cobra ni el Getafe, ni el Rayo ni l'Atlètic de Madrid. És autènticament indignant, i riem d'allò que es deia que el Madrid era l'equip del govern de Franco! Ara sí que ho és de debò!

—Hi ha un futbol que mou diners i un futbol que no.

—Això mateix. En el primer grup hi ha els grans clubs de nivell mundial: el Barça i el Madrid; l'Inter de Milà, el Milan i la Juve; el Manchester United, l'Arsenal, el Chelsea i el Liverpool; i el Bayern de Munic. Hi ha clubs que són candidats a formar part d'aquest selecte grup. I després hi ha la resta del món.

—Però els grans clubs ho són perquè, precisament, hi ha molts clubs a qui guanyar.

—Si posem tots els grans en una lliga europea —que és el que es vol fer—, si el Barça, per exemple, arriba un moment que deixa de guanyar, es faria petit entre els grans, i aleshores caurien els seus ingressos. I els aficionats anirien al Camp Nou en massa? En canvi, mentre tinguem una lliga com l'actual, el joc tindrà una raó de ser. El Barça és gran perquè guanya a l'Almeria, a l'Espanyol, etc. De fet, el futbol comença a deixar de ser definitivament un esport per a passar

JORDI PLAY

a ser una qüestió estrictament econòmica. Potser s'haurà de canviar l'*statu quo* econòmic del futbol.

—El Barça i el Madrid tenen el 50% dels drets televisius. La resta es queden les escorrialles, i difícilment podran créixer mai. Teniu cap recepta, per a canviar aquest *statu quo*?

—A la Premier League ja hi ha un repartiment molt just dels drets televisius. El Manchester United només té el 8% dels beneficis per drets, incloent-hi també la televisió de la UEFA, i el club més petit té uns ingressos del 3,5%, que són 43 milions d'euros. Això és l'equivalent a, deixant fora Barça, València, Madrid, Atlètic de Madrid i Vila-real, més del que ingressa qualsevol club de primera divisió a Espanya. Si els drets televisius no es reparteixen de manera justa, s'anul·la qualsevol possibilitat que els altres clubs tinguin cap protagonisme. En qualsevol cas, és fonamental que es controli el sostre de despesa de tots els clubs.

—La UEFA ja té un pla de *fair play* financer. Ha tingut cap resultat?

—De moment només ha prohibit de

jugar competició europea al Mallorca. La UEFA va actuar d'acord amb les regles del joc, però va fer un flac favor als jugadors, que havien fet un esforç d'estar una temporada pràcticament sencera sense cobrar, i als aficionats. Els altres casos en què la UEFA ha actuat ha estat en lligues menors de països de l'Est.

—A més del Mallorca, la UEFA podria furgar en els grans clubs, i tindria sorpreses...

—I tant! Amb les xifres que tenen, hi ha clubs que no poden competir a Europa. El Chelsea és un, l'Inter de Milà també es troba en situació de fallida crònica. La UEFA pot controlar els comptes de cada club, però després hi ha una competència que depèn de cada lliga professional i, en el cas d'Espanya, no hi ha voluntat perquè la lliga professional entri a fons en aquesta qüestió.

—Hi ha interessos en joc que no tenen a veure amb el futbol?

—El futbol t'obre moltes portes. Qui entrarà en els comptes de l'equip de Florentino Pérez? El cas del Reial Madrid és impressionant. La llotja del Bernabéu

és el centre d'operacions de negocis, un centre de poder brutal. El Reial Madrid és el braç armat i econòmic d'una persona, que modela el club d'acord amb els seus interessos empresarials i personals. El president del Reial Madrid té tota la classe política a favor.

—Un club pot no dur publicitat a la samarreta i tenir un futur digne?

—No, impossible. El Barça tindria un problema greu si el seu llistó d'ingressos baixés per sota dels 400 milions d'euros. Els clubs necessiten de totes passades el patrocini.

—S'ha criticat el Barça des d'alguns sectors pel patrocini de *Qatar Foundation*. Què en pensem?

—Doncs, veient el panorama, és del millor que hi ha! Les cases d'apostes, que patrocinen algun club important... compte, perquè potser són domiciliades en un paradís fiscal. Qatar Foundation, en principi, fa coses bones, però què fa una empresa d'apostes? Guanyar diners i de vegades estafar la gent.

Gemma Aguilera